

ЗА ТИЖДЕНЬ ДО КОРАБЛЕТРОЩІ

Протока Дрейка
(59°39' півд. ш., 61°56' з. д.)

Пароплав «Корморан» рухається так, ніби здирається на п'ятнадцятифутові хвилі. Для нашого капітана це не є проблемою, адже трохи більше двох тижнів тому в цій же протоці він упорався з тридцятифутовими водяними валами, що на межі Південного, Тихого й Атлантичного океанів жбурляються кораблями, мов іграшками. Попри те, що «Корморан» має виконати цього сезону шість однакових рейсів, ніхто не назве це рутиною. Протока Дрейка ніколи не демонструє однакової погоди.

Я не так страждаю на морську хворобу, як удаю, однак вимушена бездіяльність допомагає мені звичаїтися до ролі туристичного гіда. Близько дев'яноста відсотків пасажирів хворі, позамикалися в каютах і залишатимуться там іще два дні, тому наш начальник експедиції Глен не проти, щоб я ховалася в приміщенні для екіпажу, аж доки ми досягнемо півдня Шетландських островів.

Флагманське судно компанії — «Корморан» — було збудовано того самого року, коли я народила-

ся — майже сорок років тому. Я маю п'ять футів, дев'ять дюймів і не є одруженою, а корабель — цілих триста футів завдовжки й везе на собі сотню пасажирів і п'ятдесят членів екіпажу. Нас обох просто створено для вічної мерзлоти: я маю товсту шкіру та схильність до усамітнення, а пароплав має стабілізатори та підсилений корпус, що дозволяє нам заходити до вузьких заток антарктичного півострова й за гарної погоди навіть перетинати Південне полярне коло, що належить до обов'язкового переліку речей, які більшість туристів мусять зробити перш, ніж спокійно померти.

Рекламні брошури наголошують не тільки на дикій природі та фауні, але й на наявності на борту команди експертів, до яких належу і я. У цьому рейсі нас шестеро натуралістів, найнятих Гленом підвищувати рівень освіченості туристів щодо пінгвінів, китів, морських птахів, криги і самої Антарктиди. Більшість учених завжди залишається на кораблі протягом усієї двотижневої подорожі, але кілька разів за сезон двоє чи троє сходять на берег і стають табором на одному з двох незаселених островів біля півострова, щоб зібрати дані для нашого проекту захисту антарктичних пінгвінів. Минає ще два тижні, й пароплав повертається з іншими туристами та відвозить дослідників назад до цивілізації. На борту я — завжди напохваті, щоб відповісти на будь-які запитання, пілотувати «Зодіаки» (невеличкі, але дуже надійні надувні човни, що ними ми доставляємо пасажирів на берег), пасти туристів, показувати їм китів і цікавими презентаціями заповнювати пообідні години дозвілля. Цю частину своїх обов'язків я люблю найдужче. Представляю їм континент, як колись

його представили мені. Найменше мені подобаються запитання, що геть не торкаються флори та фауни.

Принаймні раз у кожному плаванні мене запитують про особисте: як мені це вдається — тижнями та місяцями тут жити в наметі, в жахливих погодних умовах, без людського спілкування. Завжди питаються, чи я одружена, чи маю дітей — запитання, що їх майже ніколи не ставлять натуралістам-чоловікам. Але мушу підтримувати веселий дух упродовж подорожі, тож прикушую язику й усміхаюсь. Як правило, відповідаю, що добре знаю шлюбні звичаї пінгвінів, краще за людські, тим паче, що в Антарктиці все ускладнюється в рази. Плавно переключаюся до важливих віх історії континенту, розбавляючи оповідь нещасливими любовними історіями деяких полярників. Дослідник Південного полюса Жан-Батист Етьєн Шарко повернувся з зимівлі на крижаному суходолі, щоб виявити, що його покинула дружина. Роберт Фолкон Скотт, який помер у Антарктиді, так ніколи й не дізнався про чутки, згідно з якими його дружина весело проводила час, доки він перебував в експедиціях. І, звичайно ж, у мене є і власний досвід романтичних стосунків на кризі, однак про нього я нікому не розкажу.

У брошурах також чимало уваги приділено описам гарного харчування, фітнес-центру та сауни, бібліотеки та бізнес-центру з комп'ютерними терміналами та супутниковим телефоном — усього, що слугує постійним нагадуванням про близькість до домашнього комфорту. Пасажири не здатні зрозуміти, чому я надаю перевагу ночівлі на твердій кризі перед м'яким ліжком у натопленій каюті. Їм ніколи не збагнути, що можна проміняти обід із п'яти страв на напівзаморожені харчі, що я з нетерпінням чекаю

кожної нагоди віддалитися від корабля, щоб почути пінгвінів і буревісників, щоб відчути, яким справжнім є світ нижче шістдесятої паралелі.

КОЛИ Я ПРОКИДАЮСЯ РАНО-ВРАНЦІ наступного дня, друга койка вже порожня. Емі, з якою я ділю каюту, напевно, вже на палубі — видивляється в небі альбатросів і буревісників. Емі Ліндстром на кораблі виконує функції спеціаліста з підводного світу, однак її захоплюють не лише морські жителі, а й усе, що шугає над хвилями, а протока Дрейка дозволяє спостерігати за птахами, котрих ми не побачимо у більш південних широтах.

Мені б теж треба витягти себе з ліжка, та натомість я спираюся на лікоть і дивлюся на альбатроса, що летить якраз за ілюмінатором у головах моєї койки. Мене завжди зачаровують ці птахи, котрі місяцями, а іноді й роками ширяють над морем, навіть не торкаючись землі. Спостерігаю за альбатросом десять хвилин, а він за весь цей час жодного разу навіть не махнув крильми. Іноді він дозволяє повітряному потоку підняти себе над кораблем і зникати з-перед моїх очей, але більшість часу ширяє на висоті кількох дюймів над хвилями, тримаючись так, аби білі піллі бурунці його не сягали.

Повертаю голову на рипіння дверей, але знаю, що то не той, на кого я чекаю, не той кого хотілося б зараз побачити понад усе.

— Вставай, люба моя, вставай, — мало не співає Том.

Його непокірне волосся позначене сивиною дужче, ніж я пам'ятаю. Востаннє я бачила Тома п'ять